

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

הילולת בעל התניא

ביום שלישי, כ"ד בטבת, יחול יום ההילולא של רבנו הזקן, בעל התניא ושולחן-ערוך, רבי שניאור זלמן מלאדי, מייסד חסידות חב"ד, שנסתלק ביום זה לפני מאה תשעים ושש שנים. לרגל יום זכאי זה יהיו במרכזי חב"ד בארץ התוועדויות חסידיות. בהתוועדויות ילמדו המשתתפים מתורתו של בעל ההילולא, ויחזקו את הלבבות ללכת בדרכיו ולשמור את הוראותיו ותקנותיו.

כינוס השלוחים

ביום שני-רביעי בשבוע הקרוב יתכנס אי"ה במלון ניר-עציון שבמורדות הכרמל הכינוס הארצי השנתי של כ-450 שלוחי הרבי, המפעילים את 220 בתי-חב"ד ברחבי הארץ. בכינוס, המאורגן על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד, יעסקו השלוחים בנושאים מגוונים בחיי השליחות, ובאתגרים העומדים לפנינו לנוכח הליחמה בדרום.

ציצית לחיילים

בשבוע שעבר סיפר ידידיה מאיר, בתכנית 'התעוררות' המשודרת בכל בוקר ברדיו 'קול חי', כי קיבל פנייה מהרב הפיקודי של גדוד 12 בגולני, לסייע בהשגת ציציות בצבע חאקי ללוחמים, מכיוון שגם חיילים שאינם דתיים רוצים ללבוש ציצית לפני הכניסה לעזה. ידידיה פנה אל המאזינים וביקש מהם להשיג את הציציות. בתוך כמה ימים נאספו אלפי ציציות ונשלחו לחזית. כשהגיעו ראשוני הפצועים מהגדוד לחדרי-המיון, היו על גופם הציציות שבחסדי ה' הגינו עליהם.

תקליט חדש

חברת גל-פז מגישה את זיץ עם אברמי רוט, אחד-עשר שירים אהובים בביצוע מיוחד ומרגש. טל' 704120-7001.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:35	5:07	5:34	4:49
5:39	6:12	6:29	5:48

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840

טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כך נראית הפקת לקחים

לעומת הפקת הלקחים המצויינת של גורמי הביטחון, מדהימה ההתבוססות בתוך הטעויות בתחום המדיני. ששיעשה שנים גוררים אותנו להרפתקה אומללה שמתרסקת לנו בפנים

טרור ברגע שנמסרה לידי הרשות הפלסטינית ('עזה ויריחו תחילה', זוכרים?). לאחר ההתנתקות ויציאת צה"ל מציר פילדלפי החלו הטילים ואמצעי-הליחמה לזרום באיין-מפריע. במקום רוחות של שלום ורווחה מנשבות בעזה רוחות של משטמה ותאוות-רצח.

אותו תהליך אירע גם באזור יהודה ושומרון, לאחר שחלקים גדולים ממנו נמסרו לידי הרשות הפלסטינית. את התוצאות ספגנו בגל הטרור הנורא ששטף את כל הארץ. וראו זה פלא: ברגע שצה"ל חזר ליהודה ושומרון, במבצע 'חומת מגן', חזר והשתרר השקט והטרור ירד כמעט לאפס. הוא נשמר רק מפני שכוחות הביטחון גודעים את התארגנויות הטרור בעודן באיבן, בפעילות יום-יומית.

לומר דברים ברורים

הניסוי הזה מוכיח כי הפתרון 'שתי מדינות לשני עמים' הוא מתכון לאסון. מדינה פלסטינית לא תחיה בשלום לצד המדינה היהודית, אלא תשקיע את כל משאביה במאמץ להתעצם ולהילחם בנו. אם כיום, כשעזה איננה מדינה, קשה מאוד למנוע הברחות נשק לתוכה, איך יהיה אפשר למנוע זאת ממדינה ריבונית.

הבעיה היא שמובילי המהלך האומלל הזה, ובכלל זה השולטים בתקשורת ובתרבות, אינם מוכנים להודות בטעותם. הם אף יוצרים אווירה כי מי שדעתו שונה הוא 'קיצוני' או 'הזוי', והלוא ההפך הוא הנכון. הרעיון לכונן מדינה פלסטינית היה תמיד רעיון קיצוני והזוי, וכל ממשלות ישראל בעבר שללו אותו. רק שטיפת-מוח מסיבית, באמצעי רמייה והסתרת האמת, הצליחה להחדיר אותו.

ערב הבחירות זו השעה לומר את האמת ולאפשר לציבור לבחור. הרשימות המתמודדות נקראות להרים את הכפפה ולומר דברים ברורים. אלה החיים שלנו, וחובתן של הרשימות להצהיר על עמדותיהן ולאפשר לציבור לבחור - בין המשך ההרפתקה המסוכנת לבין הדרך שהיכחה ושהביאה בפועל ביטחון ושקט.

ל הכתבים והפרשנים המסקרים את המערכה בדרום מאוחדים בדעה שצה"ל ומערכות הביטחון האחרות הפיקו את הלקחים מהכשלים במלחמת לבנון השנייה. חיילי המילואים הופתעו פתאום לגלות צבא אחר - ציוד איכותי כמו לחיילים הסדירים, אספקה תקינה, אימונים יסודיים, פקודות ברורות, תכניות סדורות, מידע שאינו דולף. הייתה כאן מערכת של לימוד הכשלים והטעויות ותיקון אמיתי שלהם.

זו התגובה הבסיסית המתבקשת מבני-אדם רציניים. אם נעשתה שגיאה, יש לתקנה ולהסיק את המסקנות המתבקשות. במערכות רבות משלמים מחיר גם על טעויות ונושאים באחריות, אבל גם אם רוצים ללמד זכות ולטעון שמי שעושה גם טועה, התנאי לכך הוא שלפחות אחרי שהטעות מתבררת, מפקים את הלקחים נמנעים מלשוב ולשגות בה.

'צ'אנס' ותוצאותיו

לעומת הפקת הלקחים המצויינת של זרועות הביטחון, מדהימה ההתבוססות בתוך הטעויות בתחום המדיני. כבר ששיעשה שנים קברניטי המדינה גוררים את כולנו להרפתקה אומללה, ששוב ושוב מתרסקת לנו בפנים. כל הנחות-היסוד שלה קרסו. כל התקוות שמאחוריה התנפצו. במקום שלום קיבלנו פרץ של שפיות-דמים שלא היה כמותו. במקום שקט ושלווה נדרשנו שוב ושוב להילחם במבקשי-נפשנו, ובכל פעם ופעם בתנאים קשים ומסוכנים יותר.

הסכנות היו צפויות. רבים הזהירו שתקוות השלום תלושות מן המציאות המזרח-תיכונית. ניסו לפקוח את העיניים שכל ההסכמים הם בעיני הערבים מעשה הונאה, שנועד לקדם לעבר השמדת ישראל. מול כל האזהרות האלה עמדה המשאלה הנאיבית 'צריך לתת צ'אנס לשלום'. ובכן, נתנו 'צ'אנס' והנה התוצאות.

העובדות ברורות: כל שטח שצה"ל יצא משם נהפך במהירות לקן צרעות ולתעשיית טרור משגשגת. רצועת עזה התחילה להיות מרכז

מאמינים בני מאמינים

מעל הגלות

על כך השיב לו הקב"ה: "ושמעו לקולך". אכן, הגלות ארוכה וקשה, אך עם זה, השעבוד לא נהפך בעיני בני-ישראל למציאות הרגילה. מעצם הווייתם אין בני-ישראל שייכים כלל למצרים ולגלות. גם אחרי מאתיים ועשר שנים הם חשים בכל יום ויום "כאילו יום זה נכנסו למצרים". כשישמעו את הבשורה האלוהית "פקוד פקדתי אתכם", ודאי שהדבר ייקלט גם בליבם - שהגיעה עת גאולתם.

על כך חז"ל אומרים שמשנה נהג 'שלא כהוגן', כי לפי גורל מעלתו היה צריך להעריך בשלמות ובמידה מדוייקת יותר את מעלתם של בני-ישראל, שגם אחרי שנים רבות כלי-כך של שעבוד מורגש בליבם שאין הם שייכים למצרים ולגלות. כוח זה קיים בעם-ישראל גם בימינו. אף-על-פי שעברו יותר מאלף ותשע-מאות שנים של גלות, היהודים הם מעל הגלות, ומיד כשהם שומעים שהגאולה עומדת לבוא - הם מתחזקים ברוחם ומאמינים ומצפים לגאולה.

(ספר השיחות תנש"א כרך א, עמ' 246)

המהרש"א מסביר, שביד זקני ישראל היה מסור סימן, שהגאולה תבוא בלשון "פקוד פקדתי". הקב"ה אמר למשה לומר לעם-ישראל "פקוד פקדתי אתכם", על-פי הסימן שהיה מסור ביד הזקנים, ומכיוון שמשנה ידע כי בני-ישראל הם מאמינים בני מאמינים, היה עליו להניח שיאמינו לו ולא לטעון "והן לא יאמינו לי".

בשורה שאינה נקלטת

אולם עכשיו נשאלת השאלה על משה רבנו, אם אכן ידע על הסימן שהיה מסור בידי הזקנים, למה אמר "והן לא יאמינו לי"?

אלא חשש משה שגם אם במוחם יאמינו לדבריו, מכיוון שיאמרו להם את הסימן שהיה מסור בידם מאבותיהם, בליבם יתקשו לקלוט את בשורת הגאולה. אחרי מאתיים ועשר שנות שעבוד נהפכה הגלות למציאות הקבועה שלהם, וגם כשישמעו את בשורת הגאולה, עדיין לא יוכלו לקלוט אותה בליבם. לכן ביקש מהקב"ה אות מוחשי שיגרום לבני-ישראל לחוש שאכן באה הגאולה.

קב"ה מתגלה אל משה רבנו ומורה לו ללכת למצרים ולבשר לבני-ישראל על הגאולה הקרובה: "לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם, ה' אלוקי אבותיכם נראה אלי... לאמר... פקוד פקדתי אתכם... ושמעו לקולך".

משה השיב לקב"ה כי הוא חושש שבני-ישראל לא יאמינו לדבריו: "והן לא יאמינו לי ולא ישמעו לקולי, כי יאמרו לא נראה אליך ה'". חז"ל אומרים, שבאותה שעה "דיבר משה שלא כהוגן". הלוא הקב"ה אמר לו "ושמעו לקולך", ואילו הוא מביע חשש שלא יאמינו לו.

סימן מהאבות

שואל המהרש"א: למה נהג משה שלא כהוגן, וכי מניין לו לדעת שבני-ישראל יאמינו לדבריו? זאת ועוד: התורה מספרת שהעם האמין לדברי משה אחרי שעשה את האותות לעיני העם, והלוא זו הייתה בקשתו מהקב"ה, לתת לו אות ומופת, כדי שיאמינו לו.

מן המעיין משה רבנו | מאת הרב אליעזר ברוד

זה נאלץ לברוח. משה מלמדנו שאין אדם רשאי להסתגר בד' אמות של תורה ולומר "אני את נפשי הצלתי". עליו לצאת אל אחיו המשועבדים בגלות רוחנית ולעשות ככל שביכולתו כדי לעזור להם.

(לקוטי שיחות)

את חטאי ישראל. אף-על-פי שהיו עובדי עבודה זרה, לא ראה זאת כלל, אלא "ירא בסבלותם" - הוא ראה את צרות ישראל.

(רבי אהרן סבעלז)

הרגיש את הטוב

משה רבנו נקרא 'רעיא מהימנא' - רועה המפרנס את נשמות ישראל. הוא הכיר והרגיש את כל חלקי הטוב שיש בכל אחד ואחד מישראל, ובכלל זה מה שצפון ונעלם בתכלית ההעלם. את הטוב הנעלם והטמון בתוכם הביא לידי גילוי.

(ספר המאמרים ת"ש)

לא כדרך העולם

"ויגדל משה ויצא אל אחיו" (שמות ב,יא) - שהיה גדל שלא כדרך העולם. אין זה מדרך העולם שיהודי מקורב למלוכה, בן-בית בחצר המלך, יתעניין בצרות אחיו ויעסוק בהצלחתם...

(ילקוט הדרוש)

לצאת ולסייע

"ויגדל משה ויצא אל אחיו" (שמות ב,יא). משה גדל בבית המלך, לא היה חסר לו דבר, והיה יכול לשבת בשקט ובשלווה. אך מיד כשגדל והיה מסוגל לצאת ולפעול, יצא אל אחיו וחירף את נפשו כדי לעזור לאחד מהם, אף-על-פי שבגלל

שכרם של גומלי-חסדים

"ותקרא שמו משה... כי מן המים משיתיהו" (שמות ב,י). מכאן אתה לומד שכרם של גומלי-חסדים. אף-על-פי שהרבה שמות היו לו למשה, לא נקבע לו שם בכל התורה אלא כמו שקראתו בתיה בת פרעה, ואף הקב"ה לא קראו בשם אחר.

(שמות רבה)

אור בבית

"ותרא אותו כי טוב הוא" (שמות ב,ב). נולד כשהוא מהול, וחכמים אומרים: בשעה שנולד משה נתמלא הבית כולו אור.

(סוטה יב,א)

שתי השלמויות

לכל מנהיג מעלתו ושלמותו העצמית, ומעלתו ושלמותו כמנהיג. במשה רבנו נראו שני הדברים מיד עם לידתו: היוולדו מהול רומזת לשלמותו העצמית, ואילו זה שנתמלא הבית כולו אור רומז לשלמותו כמנהיג, שמרעיף ברכה ואורה לבית-ישראל כולו.

(הרבי מליובאוויטש)

ראה את הצרות

"ירא בסבלותם" (שמות ב,יא). משה לא חיפש

אמרת השבוע

תשובה פשוטה

בכמה וכמה הזדמנויות ציין הרבי מליובאוויטש כי לעיתים מתפלפלים בדברים ומונסים לחבר הר אל הר, ואין שמים לב לדברים פשוטים.

פעם אחת נשאל מדוע נאמר על משה רבנו שהקדים נקבות לזכרים - וייקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור - התנהגות שנחשבת כדרכו של עשוי, שהקדים נקבות לזכרים, ולא דרכו של יעקב אבינו, שהקדים זכרים לנקבות.

השיב הרבי בפשטות: "בנו היה אז תינוק לפני מילתו, ואיך היה יכול לשימו על החמור קודם שהייתה אשתו על החמור?"...

שאלה בבשר

ערב חג בביתו של הגביר ר' יהודה-לייב סגל. מהמטבח עולים ניחוחות תבשילים, ועל כל המלאכה מנצחת בעלת-הבית. לכבוד החג הזמינה עגל מהקצב, ובעוד היום גדול הובא הבשר הטרי אל הבית.

עובדות הבית החלו בהכנת הבשר, ולפתע צדו עיניה של בעלת-הבית דבר שעורר בה חשד כי יש שאלה חמורה על כשרותו של הבשר. לא חסה האישה על הנוק הכספי שייגרם או על המלאכה שהושקעה, ומיהרה לבדוק אם הבשר כשר אם לאו.

ר' יהודה-לייב ואשתו היו חמיו וחמותו של רבי שניאור-זלמן מלאדי. בתקופה הראשונה לנישואיו עם בתם התגורר בביתם, בעיר ויטבסק.

באותו זמן טרם נודעה לכול גדולתו העצומה של רבי שניאור-זלמן בתורה וביראה. גם חמיו וחמותו לא ידעו להעריך נכון את אישיותו. הם כיבדו את רצונו לעסוק בתורה יום וליילה בעליית הגג, אולם דרכו בעבודת ה', תפילתו באריכות וסגפנותו הגדולה – נראו מזרות בעיניהם.

עתה, בעוד אשת הגביר מתכוננת לצאת אל רב העיר כדי לשאול על כשרות הבשר, עלה רעיון במוחה: "הלוא תלמיד-יחכם יש בביתנו, חתני היושב ולומד תורה כל היום. לפחות יביא תועלת אם יוכל לקבוע אם הבשר כשר אם לאו". מיד ביקשה מהמשרת לקרוא לחתנה אל המטבח.

בשקט אופייני ניגש רבי שניאור-זלמן אל המטבח, בחן את הבשר מקרוב, ופסק בקול רם: "כשר, כשר, ראוי הבשר לאכילה". אמר, ושב לחדרו בעליית הגג.

לא נחה דעתה של האישה. עדיין לא נתנה אמון בלמדנותו של חתנה, והחליטה לשלוח את המשרת עם ה'שאלה' אל הרב. הרב התבונן בבשר, התעמק בספרים ופסק: "הבשר טרף ואסור באכילה". המשרת רץ בחזרה לבית הגביר ומסר את פסק-ההלכה של הרב.

יותר משכאב לבעלת-הבית ההפסד הכספי, הציקה לה העובדה שהרב ביטל את חוות-דעתו של חתנה. את מרידותה הביעה בקול רם: "כלום בטלן כזה הוא חתני?! דימיתי בנפשי כי שקדנותו והתמדתו יישאו פרי ויעשו אותו רב גדול בישראל. עתה רואה אני כי 'בטלן' הוא גם בידיעת התורה..."

המשרת, שהרגיש במצב הלא-נעים וחשש לכבודו של החתן, החליט לחזור אל הרב ולספר לו את השתלשלות הדברים, מה פסק חתנו של הגביר וכיצד התקבלה תשובת הרב.

זו לא הייתה הפעם הראשונה שהרב הרהר בחתנו של ר' יהודה-לייב סגל. כבר חודשים רבים הוא מנסה לתהות

על קנקנו של אברך זה. הזדמנות ראשונה להיווכח בגדולתו אירעה כאשר ערב אחד עבר ליד בית הגביר, ושמע את קולו של האברך הצעיר לומד.

ברחוב היה שקט מוחלט והרב היה יכול לשמוע היטב באיזו סוגיה הצעיר עוסק. הרב עמד מוקסם והקשיב כיצד האברך מסביר לעצמו סוגיה סבוכה בגמרא,

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

הכול ייגאלו

על הגאולה העתידה נאמר (יחזקאל כ, לג): "כי אני נאום ה' אלקים, אם לא ביד חזקה... אמלך עליכם". בהמשך נאמר הדבר ביתר פירוט: "והוצאתי אתכם מן העמים וקיבצתי אתכם מן הארצות אשר נפוצתם בם, ביד חזקה ובזרוע נטויה". הקב"ה מבהיר כאן שאפילו אם יהיו יהודים שלא ירצו להיגאל, יגאל אותם על-כרחם וימלך עליהם "ביד חזקה".

זה אחד ממאפיינייה של הגאולה הקרובה – ששום יהודי לא יישאר בגלות. בגאולה מגלות מצרים הרשעים – שלא רצו לצאת – לא זכו להיגאל, אלא מתו בשלושת ימי האפלה [ולדעת חז"ל, היה מספרם פי ארבעה ממספר היוצאים! כפי שהובא ברש"י על הפסוק "וחמושים עלו בני-ישראל מארץ מצרים" (שמות יג, יח): "חמושים – אחד מחמישה יצאו וארבעה חלקים מתו בשלושת ימי האפלה"]. אבל על הגאולה העתידה נאמר, שלא יישאר אפילו יהודי אחד בגלות. וכך מפרש רש"י את הפסוק "ושב ה' אלוקיך את שבותך" (דברים לג): "אוחז בידיו ממש איש-איש... תלוקטו לאחד-אחד בני-ישראל".

קשר לאיינתק

מדוע יש הבדל כזה בין הגאולה ממצרים לגאולה העתידה? מדוע שם לא נגאלו מי שלא רצו לצאת, ואילו בגאולה העתידה ייגאלו גם מי שסירבו בכל תוקף לצאת מהגלות? – ההסבר נובע מהשוני במעמדם של בני-ישראל בגאולת מצרים ובגאולה העתידה.

בגאולת מצרים היו בני-ישראל בבחינת 'בנים', כפי שהקב"ה מצווה למשה רבנו לומר לפרעה (שמות ו, כב): "בני בכורי ישראל". קשר של בן לאביו הוא קשר עמוק ביותר, אולם אם האדם מתעקש, בכוחו לגבור על הקשר הפנימי עם אביו ולהינתק ממנו. לכן, אותם יהודים במצרים ששקעו כל-כך בעבודה-זרה עד שבחרו להיפרד מאביהם שבשמים ולהישאר שם – לא היה אפשר להצילם.

אולם לאחר יציאת מצרים התעצם הקשר שבין עם-ישראל לקב"ה לקשר של בחירה. במעמד הר-סיני בחר הקב"ה בעם-ישראל ("אתה בחרתנו מכל העמים") ובני-ישראל בחרו בו (כפי שעולה מבחירתם לקבל את התורה, בבחינת 'נעשה ונשמע'). דבר שנעשה מתוך בחירה חופשית, הוא העמוק ביותר, והקשר הזה נובע מעצם המהות. מאז מתן-תורה מתקיים קשר עצמותי ומהותי בין יהודים לקב"ה, קשר שאין לנתק או לטשטש.

לכן אפילו יהודי אחד לא יישאר בגלות, שכן גם אותו יהודי, הטוען שטוב לו בגלות ואין ברצונו להיגאל, בעצם נפשו הוא משתוקק לגאולה וחפץ גם הוא לחזור אל אביו שבשמים. קשר הבחירה, שנוצר בשעת מתן התורה, קיים גם בנפשו-שלו. גורמים חיצוניים מכסים את הקשר הזה, אבל הוא קיים במלוא תוקפו. לכן יבוא הקב"ה 'ביד חזקה', יסלק את הגורמים החיצוניים שמפריעים ויגלה את הקשר של כל יהודי אליו יתברך (ראה ליקוטי-שיחות כרך יא, עמ' 1 ואילך).

לא יידח נידח

כך מפרש רבנו הזקן (הלכות תלמוד-תורה פרק ד, הלכה ג ובתניא סוף פרק לט) את הפסוק "כי לא יידח ממנו נידח", שכל יהודי "בוודאי טופר לעשות תשובה", לקראת הגאולה. כך אומר גם הרמב"ם (הלכות תשובה פרק ז, הלכה ה): "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותו, ומיד נגאלו".

כלומר, כאשר יבוא משיח-צדקנו, הוא יעורר את ליבו של כל יהודי לשוב אל הקב"ה בתשובה שלמה. יהיה אז ה'שופר גדול', שידליק את אש התשובה אפילו אצל ה'אובדים' וה'נידחים', עד שלא יישאר אפילו יהודי אחד בגלות. זו אחת הסיבות שהגאולה הזאת נקראת גאולה שלמה, שכן רק גאולה שבה כל ישראל נגאלים יכולה להיקרא 'שלמה'.

ומבארה בטוב-טעם, בסברות ישרות. קשה היה לרב להינתק ממקומו מרוב התפעלות מגאונותו של האברך רבי שניאור-זלמן.

לכן כאשר סיפר לו המשרת את הדברים, קם ויצא אל ביתו של ר' יהודה-לייב סגל. בתוך המולת ההכנות לחג היה אפשר לחוש ברוגזה של בעלת-הבית, שאף טרחה לשתף את בעלה ב'עם-הארצות' של חתנם.

ר' יהודה-לייב ורעייתו הופתעו לראות את רב העיר בכבודו ובעצמו בפתח ביתם. לרגע נבוכו מעט, והרב הסביר: "חוששני שטעיתי בפסק שנתתי זה עתה. אל-נא תמהרו להעביר את הבשר לגוי. המתינו עד שאברר כמה ספקות שעלו במוחי".

משם מיהר הרב לבית ידידו, רבי קלמן, רבה השני של העיר ויטבסק, שהתגורר בצידה השני, אף הוא גדול בתורה. שטח הרב את דבר ה'שאלה' לפני ידידו, ובין השניים התפתח דיון ארוך וסבוך. סברות עלו וירדו לכאן ולכאן, להתיר או לאסור, ורק בדוחק רב הגיעו למסקנה כי אכן יש סברה קלושה להתיר את הבשר.

ברור היה לשניהם כי האברך הצעיר לא הסתמך על הסברה הזאת בפסק-דינו. רבי קלמן הציע לקרוא לו, כדי שיסביר את מקור הפסק שנתן. חברו הרב אמר: "כבר זמן רב עמדתי על טיבו של אברך זה, שאינו כשאר הלמדנים. גם דרכו ומנהגיו בעבודת ה' הם כשל איש קדוש ומורם מעם. ראוי שנלך שנינו אליו, לכבדו בבית חותנו הגביר, ולבקש ממנו הסבר לתשובתו".

בלב חפץ הסכים רבי קלמן להצעה וכך הופיעו פתאום שני הרבנים בביתו של הגביר. ביקורם המפתיע עורר התרגשות, והם נתקבלו בכבוד גדול על ידי בעלי-הבית, ור' יהודה-לייב עצמו טורח סביבם ומושיבם ליד שולחן ערוך כל טוב. פניה של בעלת הבית הסמיקו מרוב בושה ורגשי חרטה, כאשר נודעה לה סיבת בואם של שני הרבנים, שאמרו כי באו לשמוע את דעתו של חתנם הגאון.

בענווה וברוב חן פתח רבי שניאור זלמן הצעיר את ביאורו של הש"ך על השולחן-ערוך, והחל להסביר את ההלכה בגאונות מפליאה מכאן ובפשטות בהירה מכאן, ובמהרה התברר לשני הרבנים כי טעו טעות חמורה בפסק-ההלכה. בדמעות בעיניו קם רב העיר בהתרגשות ונשק לאברך, ולאחר מכן נפרדו הרבנים ממנו בחום ובהדרת-כבוד.

חמיו וחמותו לא יכלו שלא להודות כי גם הם טעו. טעותם לא הייתה בכשרות הבשר, אלא בגדלות הנשמה ועוצמתו הרוחנית של חתנם...

"יהודי שמאמין באמת שהקב"ה בורא ומקיים את העולם בכל רגע ורגע – לא יחוש משום ייסורים, ובכל ענייני העולם – הן ולא שווים אצלו. על-ידי אמונה זו נעשה הכול טוב באמת גם בגלוי" (רבי שניאור-זלמן מלאדי)

פתגם חסידי

קבלן בניין שמציל חיים

אצבע אלוקים השומרת על עם ישראל."

טיל שלא התפוצץ

לדבריו, ניסים יש גם בנפילות בשטחים פתוחים. "לפני כשבוע נחת בשטח פתוח טיל ובו שנים-עשר ק"ג חומר-נפץ. הנפילה הייתה סמוך מאוד לאדם ששכב על הקרקע. במצב כזה לא נותר לאיש סיכוי. אך אירע נס והטיל לא התפוצץ", הוא מגלה.

ויש גם רגעים קשים. הוא היה המתנדב הראשון שהגיע אל הגב' אירית שטרית הי"ד, שנהרגה מנפילת רקטת גראד בעיר. "היא דיממה מעט, שוחחנו, ומיד הבחנתי שהיא סובלת מפגיעות הדף פנימיות קשות. זו תחושת תסכול איומה כאשר לא מצליחים להציל חיים".

נפגעי חרדה בשבת

המלחמה בדרום עוררה גם שאלות הלכתיות רבות. לדוגמה, האם מותר לצאת בשבת לטפל בנפגעי חרדה. רבני 'איחוד הצלה' פסקו כי נפגע חרדה הוא ספק פיקוח-נפש, כי ייתכן שמדובר באנשים חולי לב או סוכרת, שהחרדה עלולה לסכן את חייהם, ועל המתנדבים לצאת ולטפל בהם. על-פי הוראות הרבנים המתנדבים משתמשים במכשירי המירס שלהם בשבת, לצורכי פיקוח-נפש, וכל דיווח נפתח במילים 'שבת שלום', כדי לזכור את קדושת השבת. הוכח שההוראה נכונה. "בשבת האחרונה התקבל דיווח על טיל שנחת ועל נפגעי חרדה", הוא מספר.

יש עכשיו אזעקה", אמר יהודה הרציג וקטע את השיחה. חלפו כמה דקות עד שחזר והתקשר. "אפשר להמשיך", אמר בענייניות. בהמשך השיחה נשמעה שוב אזעקה והשיחה נקטעה. "ככה זה נראה בתקופה הזאת", נאנח, כשחודשה השיחה.

הרציג, תושב אשדוד, משמש בימים רגילים קבלן בניין. מאז פרצה המלחמה נטש את משרדיו ואת כורסתו, והתמסר לעבודתו כמתנדב בארגון 'איחוד הצלה דרום'. ברגע שנשמעת אזעקה הוא חובש קסדה ורץ לרכב. הוא מתעדכן על מקום נפילת הטיל וממהר להגיע ולהגיש עזרה ראשונה לנוזקים.

ניסים בכל יום

זה שלושה שבועות הוא חורש ברכו הפרטי את כבישי הדרום, מכיר כל כביש וקיצור דרך. אין איש משלם לו על הדלק ועל ימי העבודה שהוא מפסיד. כמוהו כל מתנדבי הארגון, שבעת הזאת עושים את לילותיהם כימים, בשעה שהם מגישים יד מסייעת ותומכת.

"אנחנו חווים כאן ניסים בכל יום", הוא מספר. "לפני כשבועיים ספג בניין רב-קומות באשדוד פגיעה ישירה מטיל גראד. כשראינו את הפגיעה בבניין ואת העובדה שהיו שם נפגעי חרדה בלבד, לא יכולנו שלא לחוש כי הקב"ה שמר עליהם. כל אנשי ההצלה והביטחון שהגיעו למקום אמרו שהיה שם נס גלוי. הניסים הללו חוזרים ונשנים שוב ושוב. הדרום ספג מאות טילי גראד וברור שיש כאן

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

ברכה על הנס

שאלה: אדם שביטו נפגע מטיל והוא ניצל, האם עליו לברך ברכה על הנס?

תשובה: נס שמברכים עליו הוא הצלה פלאית מסכנת נפשות ברורה (לא 'כמעט סכנה'). מי שביטו נפגע מטיל והוא לא היה בבית - לא יברך, אבל אם היה בבית ובדרך הטבע היה אמור להיפגע, ובכל זאת ניצל - יברך. כדאי לשאול 'שאלת חכם' על כל מקרה לגופו אם אכן זה נס שמברכים עליו.

ברכת 'עששה לי נס במקום הזה': על האדם לברך את הברכה כשהוא רואה שוב את המקום לאחר שלושים יום (ולספרדים שאין מברכים על זה 'הגומל', יש מקום לברך בפעם הראשונה גם בתוך שלושים יום). אם יש ספק בדבר, יאמר "ברוך עששה לי נס..." ללא שם ומלכות.

ברכת 'הגומל': למנהג הספרדים, מברכים זאת רק על ארבעת הדברים האמורים בפסוק (תהילים קז): ים, מדבר, חולה ואסיר. למנהג האשכנזים, מברכים על כל סכנת נפשות שניצלים ממנה.

על הניצול לברך ברכה זו מיד כשמזדמן לו מניין (ועדיף כששניים במניין תלמידי-חכמים). נהוג לברך זאת בבית-הכנסת לאחר קריאת התורה הקרובה. נכון שלא לאחר את הברכה שלושה ימים. מי שניצל ביום שני, יברך לפני מניין יהודים ב-ביום, ולא ימתין עד יום חמישי. מי שטרם בירך, יעשה זאת לאחר מכן.

נוסף על כך יש לתרום לצדקה לצורכי-ציבור ולומר את פרכת קרבן-תודה (ויקרא ז), ויחשב הדבר כאילו הקריב קרבן תודה בבית-המקדש, שייבנה במהרה בימינו. ונהגים לעשות 'סעודת הודיה' לקרובים ולידידים, לספר בה על הנס ולהודות לה' על חסדיו.

מקורות: שו"ע נו"כ וילקוט יוסף או"ח ריח"ט שו"ע אדמו"ר הזקן מהדו"ת או"ח סו"ס א. סדר ברכת הנהנין פי"ג ס"א. שערי הלכה ומנהג או"ח ח"א סימן קיא. פסקי תשובות סי' ריח"ט ו"ר ס"א, ושי"ג.

הרציג: "מאמינים שזכות המצווה תגן עליי"

"כשהגעתי אל הבית מצאתי אישה חולת אסטמה, שהחלה לפתח התקף חריף. אם היא לא הייתה מטופלת מיד, היא הייתה בסכנת חיים. לחדר-המיון היא פונתה במצב קל לאחר שטופלה, אך אם לא היינו שם באותם רגעים, היה הדבר עלול להסתיים בטרagedיה".

בביתו, הוא אומר, תומכים בפעילותו. "אשתי והילדים חוששים אך מאמינים שזכות המצווה של הצלת חיים וסיוע לפצועים תגן עליי. לא אחת הם אף מעודדים אותי לצאת ולסייע למי שזקוק", הוא מסיים במהירות, כדי למהר אל המקרה הבא.

גיליונות
שיחת השבוע
בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:
1-917-215-9440
sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות
רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח
על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח
מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis
Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

שולחן שבת
לכל התורה בכרך אחד
שלוש שיחות לכל פרשה,
מאוצר שיחותיו של
הרבי מליובאוויטש
1-718-6041020

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משיה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222
www.esofer.com
A HaSofer Company